Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMEDV/26bdDIZO27/26
Názov predmetu	mediálna výchova a mediálna gramotnosť
Rozsah	2S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	doc. PhDr. Viera Kačinová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Spôsob hodnotenia a ukončenia predmetu: 50% priebežné hodnotenie, 50% záverečné hodnotenie.
- priebežné hodnotenie: spracovaná úloha a jej prezentácia - analýza vybraného mediálneho fenoménu ako problému mediálnej výchovy (projekt v spolupráci);
- záverečné hodnotenie: vytvorenie mediálneho produktu reflektujúceho význam mediálnej výchovy a potrebu rozvoja mediálnej gramotnosti/kompetencie v súvislosti s mediálnym fenoménom riešeným v rámci priebežného hodnotenia. (projekt v spolupráci);
Presné kritériá a podmienky hodnotenia sú uvedené v samostatnom dokumente, ktorý bude zaslaný študentom na začiatku semestra;

Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje splnenie stanovených podmienok, ako aj pravidelná účasť na výučbe. Povolené sú max. 2 absencie. V prípade individuálneho študijného plánu je nutná minimálne 50% účasť na prednáškach (Pozri Študijný poriadok UCM, § 13). Študent s individuálnym študijným plánom musí okrem uvedených podmienok pre absolvovanie predmetu odovzdať na konci semestra extra seminárnu prácu na vymedzenú tému. Téma bude stanovená po vzájomnej dohode pedagóg – študent. V prípade vymeškania viac ako polovice prednášok nie je možné predmet ukončiť.

Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať minimálne 56 % bodov z každej časti (celkovo 56 bodov zo 100). Úspešné absolvovanie písomného testu je podmienkou pristúpenia k ústnej skúške.
Výsledná stupnica hodnotenia:
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

Študenti po absolvovaní predmetu získajú tieto vedomosti, zručnosti, kompetencie:

Vedomosti
- poznajú nosné pojmy problematiky vo vzájomných vzťahoch: mediálna výchova, mediálna gramotnosť,

mediálne kompetencie, mediálna a informačná gramotnosť/kompetencia
- orientujú sa v cieľoch mediálnej výchovy podľa jej základných koncepcií
- orientujú sa v systéme celoživotného vzdelávania na Slovensku - formálne a neformálne vzdelávanie v mediálnej výchove
- poznajú spôsoby realizácie mediálnej výchovy v jednotlivých systémoch vzdelávania na Slovensku
- poznajú typické problémy mediálnej výchovy v kontexte súčasných trendov digitálnych médií
- orientujú sa v problematike negatívnych stránok médií (najmä internetu) vo vzťahu k rôznym skupinám obyvateľstva
- poznajú preventívne opatrenia, iniciatívy organizácií venujúcich sa problematike mediálnej výchovy a boja proti negatívnym fenoménom médií
Zručnosti
- uplatňujú princípy kritického myslenia pri práci s mediálnymi a informačnými obsahmi
- analyzujú vybraného mediálneho fenoménu ako problému mediálnej výchovy
- analyzovať a odporúčať vhodné postupy rozvoja digitálnych návykov detí v kontexte rodinnej výchovy
Kompetencie
- spôsobilosť navrhovať možné riešenia v oblasti prevencie a ochrany detí a mládeže pred negatívnymi vplyvmi médií ako aj posilňovania pozitívnych mediálnych návykov
- spôsobilosť navrhovať vzdelávacie aktivity, napr. pre deti a mládež zamerané na rozvoj mediálnych kompetencií a zvyšovanie mediálnej gramotnosti
- spôsobilosť zodpovedného a etického prístupu k používaniu, hodnoteniu a tvorbe mediálnych obsahov.

Stručná osnova predmetu

1. Médiá ako súčasť životného štýlu človeka a potreba mediálnej výchovy. Vlastná reflexia problému.
2. Zámerné a nezámerné formatívne vplyvy médií na človeka. Ciele mediálnej výchovy. Mediálna gramotnosť. Mediálne kompetencie. Kumulovaný koncept MIL.
3. Dominantné koncepcie/orientácie mediálnej výchovy. Protekcionistická/Protekcionisticko-ekologická. Kritická/Kriticko-hermeneutická. Činnostná/Learnig by doing. Participatívna. Posilnenia. Príklady ich praktickej realizácie.
4. Mediálna výchova vo formálnom vzdelávaní na Slovensku. Príklady implementácie mediálnej výchovy do školskej praxe.
5. Mediálna výchova v neformálnom vzdelávaní v Európe a na Slovensku. Analýza a komparácia prípadových štúdií významných projektov a iniciatív.
6. Mediálna výchova v rodine. Príklady rozvoja hodnotných digitálnych návykov detí v kontexte rodinnej výchovy.
7. Význam mediálnej výchovy v ére digitálnych médií. Výzvy digitálneho prostredia pre pozitívny osobnostný rozvoj jednotlivca. Rozbor prípadovej štúdie edukačného materiálu z oblasti onlinovej bezpečnosti.
8.-9. Analýza trendov na sociálnych sieťach ako problémov mediálnej výchovy.
10. Úvod do problematiky kritického myslenia v kontexte mediálnej výchovy.
11.-12. Prezentácia prác študentov

Odporúčaná literatúra

Hossová, M.,Hekelj, M. (2018). Mediálna výchova a mediálna gramotnosť v kontexte televíznej tvorby pre deti a mládež. FMK UCM v Trnave.
Grizzle, A., Wilson, C., Tuazon, R., Cheung, Ch. K., Lau, J., Fischer, R., Gordon, D., Akyempong, K., Singh, J., Carr, P. R., Stewart, K., Tayie, S., Suraj, O., Jaakkola, M., Thésée, G., Gulston, C., Andzongo M., Blaise P. & Zibi Fama, P. A. (2021). Media and information literate citizens: Think critically, click wisely: Media & information literacy curriculum for educators & learners. UNESCO. https://bit.ly/3tsQtGX
Kačinová, V. (2018). Teoretické východiská učenia sa o médiách. FMK UCM v Trnave.
Kačinová, V., & Hurajová, A. (2022). Selected problems of media education: for students of mass media

communication : specialized academic textbook in English. FMK UCM v Trnave.
Petranová, D. (2013). Mediálna výchova a kritické myslenie. FMK UCM v Trnave.
Petranová, D., & Vrabec, N. (2013): Persuázia a médiá. FMK UCM v Trnave.